N^{RO} 33.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 23. JANUARII ROKU 1798 WE WTOREK

DOKONCZENIE KONWENCYI MIĘDZY NAYIASNIEYSZYMI IMPERATOREM CAŁEY ROSSYI &c. &c.

Artykuł XII. Chcąc poiednać te bespieczne i przezorne srzodki z interesami Swoich wzaiemnych poddanych, Wysokie umawiaiące się Strony zgodzili śię dać im pięcioletny termin na przedaż lub na zamianę, przy nayleprzych kondycyach, Dobr i innych gruntowych dziedzicznych praw, które oni będą mieli w drugim Państwie oprócz obranego sobie dla życia tam iak właściwi onego Poddani. Równym sposobem będzie postąpiono względem Dziedzictw i innych Dóbr w przyszłe czasy wzaiemnie spadłych, bądź z kontraktow ślubnych lub inaczey, które Dziedzictwa i inne Dobra, pod iakimkolwiek by prawem i nazwaniem spadły w obcym Państwie, maią być przedane w przeciągu pięciuletnym; gdyż się to nie uczyni po zeyściu tego terminu według tych rozporządzeń, tedy wszystkie te własności i prawa w samey rzeczy spadną na konfiskowanie wzaiemnie w trzech Państwach. We wszystkich tych przypadkach, Sumy z tych przedaży wynikaiace, które wzaiemni Poddani maią przewieść z iednego Państwa w drugie które oni sobie obiorą do osiadłości, nie mogą ani będą powinne podlegać prawu dziesięciny lub innemu iakiemukolwiek za przewiezienie takich Sum w wzaiemne Państa.

Artykuł XIII. Duchowni każdego Zakonu i zwania, posiadaiący prawa, grunty lub dyecezanskie maiętności oprócz Państwa w którym się oni osiedli, będą równie podlegali ustawie trzech Państw, nie cierpieć więcey possesyi wspólney iakiegokolwiek rodzaiu, tak że te prawa maią wcale spaść na dysponowanie temu Państwu, w którego kraiach one będą się znaydowali, i pod tym mianowaniem praw Duchowieństwu przynależących zawrzą się wszelkie Summy pieniężne na zastaw lub w pokład ulokowane, które wzaiemnie maią spaść na skarb Korony Państwa gdzie one będą położone.

Artykuł XIV. Ponieważ istotna moc dwóch poprzedzaiących Artykułow powinna ściągać się na to, ażeby Poddani wzaiemnych Państw mogli natychmiast iak w naykrótszym czasie dość uczynić wszystkim swym pretensyom i długom, tak tym, ktore oni maią na drugich, iak i tym które oni na wzaiem są winni; przeto Wysokie umawiaiące się Strony obowiązuią się przestrzegać, aby ich Sądy we wszystkich przypadkach, gdy się do nich kto uda, nayscisleyszą okazywali sprawiedliwość, a oraz by i exekucya nieodwłoczna dana była.

Artykuł XV. Cesarz Rzymski Iego Mość będzie zaproszony przystąpić do teraznieyszey Konwencyi, a Ratyfikacya tego Aktu przystąpienia ma być wymieniona na termin umowiony dla Ratyfikacyi tey Konwencyi.

Artykuł XVI. Teraznieysza Konwencya będzie ratyfikowana od Nayiaśnieyszego Imperatora Iego Mości całey Rossyi i Krola Pruskiego Iego Mości, a Ratyfikacye się wymienią w sześć niedziel lub prędzey ieżeli można. Dla zupełney w tym wiary My Pełnomocni tę Konwencyą podpisali i wycisnieniem pieczęci herbów naszych ią utwierdzili Działo się to w Sankt-Petersburgu $\frac{15}{26}$ Stycznia, Roku tysiąc siedemset dziewięćdziesiąt siódmego.

(L.S.) Graf *Jan Osterman.*
(L.S.) Graf *Alexander Bezborodko.*
(L.S.) Xiaże *A. Kurakin.*
(L.S) *Fryderyk Bogusław Emanuel Graf Tawentin.*

Więc tedy My, po dostatecznym rozważeniu tey Konwencyi i uznawszy ią wzaiemnym umawiaiących się Stron Intencyom doskonale zdolną, nayuroczyściey tu onę aprobuiemy, utwierdzamy i ratyfikuiemy we wszech iey Artykułach, klauzulach i we wszystkiey iey treści, obiecuiąc NASZYM słowem i wiarą za Siebie i Następców NASZYCH nietylko wiernie i nienaruszenie zachować i wypełniać wszystko to, co w rzeczoney Konwencyi postanowiono, lecz bynaymniey niedozwalać i niedopuszczać, aby iakimkolwiek by sposobem iey przeciwiano się było. Dla naylepszey wiary te Ratyfikacyą własną ręką podpisawszy roskazaliśmy ią utwierdzić pieczęcią NASZEGO Imperyum. Dano w Mieście Pawłowsku miesiąca Marca dnia 8 od Narodzenia Chrystusa Pana tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt siodmego, a Panowania NASZEGO pierwszego Roku.

Originalna Ratyfikacya podpisana własną ręką Nayiaśnieyszego Imperatora Iego Mości tak:

PAWEŁ

Pod tym podpisano tak: Graf *Alexander Bezborodko.*

AKT ABDYKACYI LUB WYRZECZENIA SIE KROLESTWA IEGO MOSCI KROLA POLSKIEGO.

MY STANISŁAW AUGUST. z Bożey Łaski Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski &c. &c. &c.

Nie zakładaiac nigdy myślą w posiadaniu Tronu, drugiey Prerogatywy ani innego celu, iak sposobu stać się pożytecznieyszym Naszey Oyczyznie, My się gotowali opuścić iego we wszystkich okolicznościach w których, iak My myslili, oddalenie się Nasze mogło by dopomodz do zwiększenia szczęśliwości ziomków Naszych lub przynaymniey umnieyszyć biedy ich. Będąc przekonani, że Nasze starania nie moga więcey być pożytecznymi Oyczyznie Naszey, po powstałym w niey nieszczęśliwym rozruchu, który ią pogrążył w teraznieyszą ruinę; uważaiac Sobie daley. że zamiary, o przyszłym losie Polski, gwałtowną potrzebą okoliczności przymuszone, do których Nayiaśnieysza Imperatorowa Iey Mość całey Rossyi i drugie Państwa pograniczne się udali, są iedyne mogące ziednać pokoy i bespiecznosc S ołziomkom Naszym, których uszczęsliwienie było naym lszym zawsze obiektem pieczołowitości Naszey, My dla tego z miłości ku powszechnemu pokoiu przedsięwzięli obwieścić, co też obwieszczamy tym Aktem iak nayautentyczniey, że My dobrowolnie wyrzekamy się wszech Naszych praw, wszech Possesyi i ich przynależytości w pomienionych Państwach bez żadnego wyłaczenia. My składamy ten uroczysty Akt wyrzeczenia się Korony i rządow Polski w ręce Nayiaśnieyszey Imperatorowey Iey Mości całey Rossyi dobrowolnie i z tą samą prostoszczerością, która kierowała konduitą całego ży

cia Naszego. Zſtępuiąc z Tronu wypełniamy oſtatnią powinność Doſtoieńſtwa Królewſkiego, usilnie prosząc Nayiaśnieyszą Imperatorowę Iey Mość całey Rossyi, aby raczyła łaſkawie zaszczycać pieczołowitością Swoią wszech tych, których Królem My byli, i żeby Ona komunikowała te wyświadczenie wspaniałości Duszy Swoiey Wysokim Swym Aliantom. Dla zupełney w tym wiary My ten Akt podpisali i przyciśnieniem pieczęci Naszey utwierdzić roſkazali. Dan w Grodnie 14/25 Liſtopada MDCCLXXXXV, a Panowania Naszego XXXII. Roku.

Na Oryginale podpisano tak: STANISŁAW AUGUST Król (L.S.)

Pod tym podpisano Xiąże *Kozielſki-Puzyna* Sekret: Gabinetowy Iego Królewſkiey Mości.

---

z Wiednia 9 Stycznia

Cesarz Jmć ofiarował narodowi Węgierskiemu, przyiąć i ze skarbu swoiego zapłacić broń wszelką i konie zakupione pod czas pospolitego ruszenia, zwracaiąc obywatelom część nakładow podiętych na wyprawę. Hrabiowie, Khewenhuller W. Marszałek Stanow Niższey Austryi, i Colloredo Ociec gabinetowego Ministra, życie zakończyli.

Z Semlina wiadomość odbieramy, że Passwan Oglou zdobywszy dawniey Semendrią, a przez to odciowszy Belgradowi kommunikacyą z woyskiem na odsiecz idącym, wysłał część armii swoiey do atakowania twierdzy lądem i wodą. W nocy z 22 na d. Grudnia 23 powiodło się buntownikom opanować przedmieścia Belgradu, w krótkim lecz bardzo natarczywym bombardowaniu, które Semlin zatrzęsło i wszystkie okolice.

Bronił się uporczywie kommenderuiący Basza, nawet miasto ze trzech stron podpalić kazał; wszakże ten postępek niewstrzymał buntowników zapędu. Uderzyli z taką odwagą i tak bezprzykładną determinacyą, iż Belgrad iuż się nachylał do upadku, gdyby w tey chwili Basza de Trawnick w 1500 ludzi nie nadciągnoł z odsieczą, świeże posiłki ożywiły nadzieię i męstwo rozpaczaiącey załogi. Nową i długą walkę rozpoczęto.

Buntownicy ze wszech stron attakowani, po dzielnym odporze, na głowę porażeni zostali. Kawalerya ratowała się ucieczką, piechotę w pień wycięto. Część iey cofnęła się do Raizenstadt do Kościoła Greckiego; lecz dalszy odwrót był iuż niepodobny. Zwycięzca iednak nie więcey zabrał w niewolę nad 150 ludzi. Siła Passwan Oglou nie wynosiła nad 7 lub 8 tyś: ludu, i 50 zbroynych statkow. Tak szczupła garstka nie mogła dobyć Belgradu.

Rzecz iest ciekawa co teraz przedsięweźmie, gdy pierwszy zamysł, na którym tak wiele zależało, padł na stronę iego nieszczęśliwie. To pewna iż Passwan lud zwodzi obietnicą wolności i niepodległości. W całym Państwie Ottomańskim, mianowicie zaś w Bulgaryi, Bośnii, Macedonii, i Albanii, daią się widzieć znaki buntu i powstania bliskiego, tak dalece, iż o existencyą Monarchii lękać się Turkom potrzeba. Z tych przyczyn handel Państw Austryackich znaczną szkodę ponosi.

z Londinu 2 Stycznia z Gazety Berlińskiey.

Z Yarmouth odbieramy wiadomość, iż Anglik przybyły do tego portu na Duńskim okręcie, opisał iak niezmierne przygotowania czynią w Brest Francuzi do przyszłego wylądowania; maytkowie nawet Angielscy w niewolę zabrani pracować muszą. 16 okrętow liniowych stoi uzbroionych zupełnie, 400 szalup buduią lub uzbraiaią; naostatek zaczęto budowę niezmierney wielkości statkow, z których każdy mieć będzie 700 łokci długości, 300 szerokości, według planu Fizyka Monge 10 tyś. ludu nosić będą.

Dnia wczorayszego rozeszła się po mieście fałszywa pogłoska, iż flottę nieprzyiacielską na morzu postrzeżono. Nikt przecie temu nie uwierzył. Mówiąc prawdę, żaden z Anglików nie lęka się Francuzkich pogróżek, przekonany o niepodobieństwie wylądowania. Jednakże P. Dundas niedawno mówiąc w Parlamencie o potrzebie dopełnienia woysk regularnych milicyą, radził, ażeby lud nie zaniedbywał koniecznie potrzebney ostróżności.

Pokazało się z rapportu urzędowego, iż milicya zprowadzaiąc pod chorągwie swoie wszystkich ludzi do niey wpisanych, 14 regularnym regimentom wszystkich prawie żołnierzy odebrała, tak dalece, iż sami w nich pozostali Officyerowie. Postanowiono więc tyś: milicyi zwołać i dopełnić woysko kraiu strzeżące; 40 zaś tyś: maią bydź w gotowości do marszu za pierwszym roskazem. Lord Lau-

derdale pismem dowiodł, iż nadzwyczayne wydatki tego roczne, nie 25 million: FS. lecz przynaymniey 33 wynieść powinny.

Według listow z Trinconomale w Kwietniu pisanych, w osadach naszych Wschodnio Indyiskich czyniono w ten czas przygotowania do wyprawy na wyspy Mariiskie, gdzie siła Hiszpanow składać się miała tylko z 4 okrętow liniowych, 6 fregat, 2500 żołnierza, i 4 tyś: milicyi. Admirał Raynier zgromadzał woysko i okręta; na końcu maia miał wynisć pod żagle, w Sierpniu dzieło ukończyć chwalebnie. Tamże zabraliśmy Francuzom fregatę od 32 armat.

Pisma Lodińskie dźiwną powieść zawieraią o Generale Buonaparte. Według nich miał się urodzić w Szkocyi. Lat 4 mieszkaiąc w Indyi, gdy powracał zchwytany, uszedł z więzienia, trafił do Corsyki, zabrał przyiaźń z prawdziwym Buonaparte, pod imieniem iego przeszedł do Francyi, żył i dokazywał. Na przekonanie przydaią, iż mówi dobrze po Angielsku akcentem szkockim, umie ięzyk Indyiski; nazwisko nawet iego Szkockie iest wiadome. &c.

Na brzegach Irlandzkich zchwytaliśmy okręt Francuzki wiozący 5 tyś: sztuk ręczney broni. Do tego Królestwa ieszcze trzem regimentom infanteryi udać się kazano. Wice-Krol Baranie Coshmore i Coshtride, parfiae Kila i Ballilalen za zbuntowane ogłosił. Admirał Gardner ma 12 okrętow liniowych i znaczną liczbę fregat te z eskadrą Admirała Kingsmill złączone kray od naiazdu zasłonić potrafią.

W. Britannia ma teraz w porach swoich i na różnych morzach do boiu gotowych okrętow 148 od 110 do 50 armat, 165 fregat, 266 mnieyszych statkow; liczba tak ogromna powiększoną ieszcze być może w potrzebie okrętami nowo zbudowanemi, lub które są w naprawie. Admirał Warren i Edward Pellew krążyć maią przy Francuzkich brzegach z 16 fregatami, nie podlegaiąc rozkazom kommenderuiącego flottą w kanale. Pamiętno iest iak wielką narodowi przysługę uczynili, roku zeszłego niszcząc Korsarzow.

z Paryża 31 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Chociaż dozorcy Museum narodowego zaprzeczyli doniesieniu reprezentanta Marin względem zepsucia obrazow niektórych; iednak Direktoryat lepiey podobno uwiadomiony wyznaczył Kommissyą której obowiązkiem iest weyrzeć i donieść rządowi, w iakim stanie znayduie się niezmierny zbior obrazow, posągow &c. Do liczby Kommissarzow należą: Monge, Bertholet, Dawid, Morreau, Lebrun, Sauvage, i wielu innych mężów w naukach i kunsztach wyzwolonych doskonałych.

Direktoryat odebrał pomyślne wiadomości z S. Domingo. Generał Toussaint doniosłszy iż zupełna spokoyność i zgoda między Europeyczykami i Murzynami panuie oznaymuie, że wkrótce ma zagaić kompanią celem odzyskania miast w dzierżawie Angielskiey dotąd będących. Generał Rigaud wzmiankę czyni o zupełnym uspokoieniu departamentu południowego teyże wyspy. Nakoniec Kommissarz Raimond opisuie, z iaką ochotą i skutkiem Obywatele zatrudniaią się dziś rolnictwem, tak dalece, iż grunta przed rewolucyą odłogiem leżące, są teraz uprawne i wielki zysk obiecuią.

Hrabia Cabarus Ambassador Hiszpański wkrótce tu iest spodziewany. Institutum narodowe przyieło do grona swoiego Generała Buonaparte na powszechnym zgromadzeniu. Pisał on do Prezydenta Lamus w następuiących wyrazach.

„ Zdanie i wybor mężow zacnych i „ uczonych, z iakich się składa Institu„ tum, nieskończony mi zaszczyt przy„ noszą. Znam dobrze iż długo mi uczyć „ się potrzeba, chcąc im wyrównać. Zwy„ cięztwo nad nieoświeceniem i niewia„ domością odniesione iest z tych iedy„ ne które też nie kosztuią. Naychwale„ bnieysza, naypożytecznieysza iest zaba„ wa pracować nad rozkrzewieniem świa„ tła i nauki. Naszym iest powołaniem „ usiłować, ażeby wszelkie wynalazki no„ we, wszelkie nauki w narodzie naszym „ wiadome były i powszechne Buona„ parte.

Tenże Generał oddał Direktoryatowi list który odebrał od Beia Tunetańskiego, z podziękowaniem za uwolnienie 8 niewolnikow Mużułmańskich; za co wypłacaiąc się wzaiemnością uwolnić i odesłać do Oyczyzny z Tunetu roskazał 18 Korsykanow. Po różnych mieyscach Obywatele czynią teraz dobrowolne składki na przyszłą wyprawę przeciw Anglikom. Które że nie mogą dostarczyć wszystkim potrzebom. Zgromadzenie prawodawcze postanowiło zaciągnąć długu 80 millionow.

Leżą otworem w salach zgromadzenia prawodawczego, Direktoriatu, Museum, &c. księgi, w których Obywatele zapisuią dary swoie dla Oyczyzny. Podobne subskripcye otworzyć kazano w całym kraiu. Direktoryat czyni co może; ażeby wzbudził nienawiść powszechną przeciw nieprzyiacielowi. Tak nie dawno doniosł, iż gdy Ministrowie Angielscy żywić niechcą 221. Francuzkich ieńcow zamkniętych w więzieniu niewygodnym, cały ten lud z głodu ginąć musi, ieżeli narod skutecznych srzodkow nie obmyśli, zwłaszcza gdy nieprzyiaciel o żadney zamianie słuchać nie chce.

N^{RO} 33.

DODATEK DO KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 23. JANUARII ROKU 1798. WE WTOREK

z Cadix 8 Grudnia z Gazety Leydeńskiey.

Rzad tuteyszy wysłał gońcow do kommenderuiących w miastach nadmorskich Andaluzii, z ostrzeżeniem iż korsarze Algierscy uganiaią się za statkami naszemi pod tym pozorem, że Hiszpani używaią flagi Marokańskiey, dla bespiecznieyszego żeglowania po morzu srzodziemnym. Angielska flotta krąży przed portem. O wyiściu naszey nic nie wiemy.

z Rzymu 16 Grudnia z Gazety Berlińskiey.

Mieliśmy nadzieie, że ustanowienie nowych podatkow i zaciągnienie długu na dobra duchowne, nie przyidą do skutku. Inaczey się iednak stało. Nowy edikt potwierdził dawnieysze, sposob wykonania przepisał, i wiele nowych przydał warunkow. Zamiast przymuszoney pożyczki, Ociec S. zabrać kazał część piątą maiątku duchownego, i zaraz wystawić na przedaż. Kamera od kupuiących przyimować będzie ceduły, z tym ostrzeżeniem iż wynoszące więcey nad 100 szkudow z cyrkulacyi zostaną wyiętemi.

Na mieyscu onych pomnożona będzie liczba ceduł mnieyszych, tak przecie, ażeby się nie powiększyła massa pieniędzy papierowych. Zdawkowey monety cena trzecią częścią znizona została. Które ceduły nie wnidą do Camery przez kupowanie dobr duchownych, od tych właściciele 3 procenta odbierać maią. Obywatele maiący kapitał przechodzący 3 tysiące szkudow, zapłacą do skarbu podatek w miare potrzeby publiczney. Cła wszystkie odtąd płacone będą w gotowiźnie 3 Kardynałow iest wyznaczonych, którym zlecone iest wykonanie tego ediktu.

z Genui 23 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

D. 20 powstał w mieście naszym rozruch. Pobudką do niego było rozgłoszenie taiemnych okoliczności zciągaiących się do buntu w miesiącu Wrześniu uśmierzonego. Lud uwiadomiony powstał domagaiąc się ukarania burzycielow spokoyności powszechney. Rząd wszystko dobrze zważywszy straże podwoił. Wczora powtórnie lud się zgromadził; nic przecie ważnego się nie stało. Ogłoszono zatym prawo zakazuiące takowych gminowi postępkow. Cudzodziemcom za granicę wynosić się roskazano. Generał Francuzki Casalta odpłynoł do Corsyki; za nim 1500 żołnierzy udało się do teyże wyspy na uśmierzenie wszczętych niepokoiow. Ze 117 tys; głos maiących Obywatele RPtey, 1782 przyiąć nie chciało nowo napisaney Konstitucyi.

z Mediolanu 25 Grudnia z Gazety Berlińskiey.

Generał en-chef Berthier przybył do naszey stolicy z Paryza d. 21 tegoż dnia miał konferencyą z Direktoryatem; po którey władza wykonawcza przesłała zgromadzeniu prawodawczemu pismo, czytane na posiedzeniu taiemnym, treść onego dotychczas nie wiadoma. Generał Lieutenant Austryacki de Mack znayduie się u nas od dni kilku, z wielo Officerami.

W niektórych miastach Państwa Koscielnego powstały niedawno rozruchy. W Cornetto mianowicie lud załogę rozbroił, zamknoł bramy, a przywołanym urzędnikom i szlachcie nakazał podpisać taryffę zmnieyszaiącą podatek od produktow do życia potrzebnych. Toż samo stało się w Civita Vecchia. Na przełożenie Direktoryatu, Rada Młodszych Wielką dziś nazwana oświadczyła, iż list Kardynała Doria Pamphili Sekretarza Stanu Oyca S. Piusa 6 dostatecznym iest dowodem, że RPta Cisalpińska uznaną iest od S. Stolicy.

z Rastadu 1 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Pełnomocnicy RPtey Francuzkiey oświadczyć mieli na prywatnych konferencyach niektórym z Deputowanych Niemieckich, iż Direktoryat łudzić się nieda przewłoką i ubocznemi propozycyami. Jesliby zaś Rzesza przedłużyć chciała negocyacye; Francya zerwie broni zawieszenie, i po nieprzyiacielsku zacznie postępować. Zapewniaią, iż ta deklaracya nakłoniła Deputacyą po większey części do

przyśpieszenia wydania Moguncyi nieprzyiaciołom, i przychylenia się do żądania Posłow Francuzkich względem nieokreśloney mocy w traktowaniu o pokoy.

Nie wiadoma iest treść kapitulacyi podpisaney w Wisbaden. Wnosiemy że Generał Hatri nie zezwolił na utrzymanie dawnego rządu w Moguncyi, co się ztąd naybardziey pokazuie, iż Kommisarz Hoffmann w swoiey proklamacyi do obywatelow, miasto ich nazywa przyszłą stolicą departamentu nowego. Powiadaią, iż 3 tys: Francuzow bezbronnych d. 30 t. m. wkroczyło do Bazilei, gdzie oręż dla siebie przygotowany znaleść mieli. Według pogłoski zaiąć chcą kray cały po rzekę Birsa, część druga za Renem leżąca ma się dostać Ausryakom.

D. 2 Odprawiło się iuż 9 posiedzenie Rzeskiey Deputacyi. Generała Buonaparte przyiazdu co chwilę wyglądamy; nie ma iednak bawić u nas nad 4 tygodnie. Wiadomość o wkroczeniu do Bazilei 3 tys: Francuzow została potwierdzoną, przywiozł onę kuryer Ministrom Treilhard i Bonnier. Listy z Bazilei d. 30 nic o tym nie wzmiankuiąc, donoszą o proklamacyi rządu Berneńskiego, w którey donosi ludowi że Republikanie po nieprzyiacielsku zagarneli kraie Biskupa Bazileyskiego. 10 tys: zbroynych wieśniakow kordon wyciągnęło na granicy; milicyom kazano być w gotowości do marszu; znaki na górach są ustanowione. &c. Wybrane od rządu osoby udawszy się do wsi i miasteczek lnd zagrzewaią do utrzymania dawney konstitucyi chwytania wznieciaiących zamieszanie demokratow.

z Frankfortu 1 Stycznia z Gazety Berlińskiey.

Diwizya Generała Championnet postąpiwszy do Hoechst nagle roskaz odebrała stanąć tamże na kwaterach. Garnizon Moguncki mieszczanie żywić i we wszystko opatrywać muszą. Powiadaią że Francuzi chcą wykonać proiekt Generała Custine, zwracaiąc bieg Menu, który twierdzę Cassel ma opasać. Republikanie na prawym brzegu Renu będący staną wkrótce podobno na leżach zimowych. Utrzymuie się pogłoska, iż Miasto nasze nie uwolni się od ich załogi.

Od brzegow Menu z Gazety Frankfortskiey.

Donoszą z Moguncyi iż na d. 1 i 2 t. m. wystąpiła z tego miasta znaczna diwizya woysk Francuzkich, dokąd się obróci nie wiadomo. Kommissarz Rudler ieszcze był oczekiwany. Z Auszpurga mamy wiadomość, iż główna kwatera Generała Latour do Pragi będzie przenieśioną.

z Ratisbony 29 Grudnia z Gazety Berlińskiey.

Dnia wczorayszego Collegia Rzeszy Niemieckiey roztrząsały raporta odebrane z Rastadu. Seym pochwaliwszy środki przez Deputacyą przedsięwzięte, zalecił, ażeby dziennik swoich czynności regularnie odsyłała do Ratisbony; prosiła oraz Ministrow Pełnomocnych Cesarza Imci o komminikacyą konwencyi zawartey względem twierdz Moguncyi i Ehrenbreitsteinu. Przez miasto nasze codziennie przechodzą liczne diwizye woysk Austryackich. Kwatery dla nich 6 miesięczne rozpisane są po obu brzegach Dunaiu od Epolskeim do Londshut i Anberg. Generałowie Staray, Sporck, i Xiąże Karol Lotaryński u nas znayduią się od dni kilku.

z Hagi 3 Stycznia z Gazety Leydeńskiey.

Prezydent zgromadzenia narodowego Batawow doniosł na sessyi wczorayszey, iż Obywatele Noel i Lacroix byli u niego pierwszy oznaymuiąc o swoim odwołaniu do Paryża, drugi o przybyciu na sprawowanie poselstwa. Postanowiono pierwszemu oświadczyć wdzięczność RPtey, drugiemu ukontentowanie reprezentantow z wyboru iego na tę dostoyność. Naostatek zalecono Obywatelowi Blauw, ażeby iak nayrychley udał się do Wiednia w charakterze Ministra RPtey. We wszystkich portach naszych pracuią z nadzwyczaynym pośpiechem około budowania naprawy, i uzbroienia woiennych okrętow.

z Bazilei 27 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Dla zniszczenia kontrabandy dotąd doświadczaney przez Genewę. Direktoryat roskazał na iezierze tegoż imienia utrzymywać kilka statkow zbroynych, których powinnością będzie mieć pilną uwagę na towary z kraiu Vaud idące niżey Genewy pod Aire most będuią Francuzi. To miasto ieśli nie zechce handlu kwitnącego zupełnie utracić, lękać się trzeba ażeby nie było przynaglone póyść za przykładem miasta Muhlhausen, prosząc o przyłączenie siebie do RPtey Francuzkiey.

D. 23 wielka Rada Bazileyska postanowiła wziąć na pilną uwagę, ieśliby nie trzeba było uczynić odmian iakowych w Konstitucyi kraiowey. Deputowanym zaś na seym w Arau zalecono usiłować, ażeby w rządzie Włosko Szwaycarskich powiatow poprawiono cokolwiek. Jakoż utrzymuią niektórzy, że Direktoriat wyraźnie żąda, ażeby rzeczone powiaty Canton nowy formować mogły. Nie wiadomo, co nasz Deputowany Ochs dokazał w Paryżu. Wieśniacy zaś powiatu Fricktal oświadczyli, iż obieraią opuścić raczey z żonami i dziećmi osady swoie, niżeli Bazileyczykom podlegać na wzór dawnieyszych tego kraiu poddanych.